

Βρυξέλλες, 4 Ιουνίου 2026
(OR. en)

10136/26

ECOFIN 744
UEM 222
SOC 332
EMPL 161
COMPET 691
ENV 634
EDUC 216
ENER 333
JAI 745
GENDER 72
JEUN 113
SAN 409
ECB
EIB

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	3 Ιουνίου 2026
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2026) 219 final
Θέμα:	Σύσταση για ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με την οικονομική, κοινωνική, διαρθρωτική και δημοσιονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης των Κάτω Χωρών

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2026) 219 final.

συνημμ.: COM(2026) 219 final

Βρυξέλλες, 3.6.2026
COM(2026) 219 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με την οικονομική, κοινωνική, διαρθρωτική και δημοσιονομική πολιτική και
την πολιτική απασχόλησης των Κάτω Χωρών**

{SWD(2026) 219 final}

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την οικονομική, κοινωνική, διαρθρωτική και δημοσιονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης των Κάτω Χωρών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών ⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 ορίζει τους στόχους του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης, το οποίο αποσκοπεί στην προώθηση υγιών και βιώσιμων δημόσιων οικονομικών, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης και ανθεκτικότητας μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, καθώς και στην πρόληψη των υπερβολικών δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Ο κανονισμός ορίζει ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή ασκούν πολυμερή εποπτεία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου σύμφωνα με τους στόχους και τις απαιτήσεις που ορίζονται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο περιλαμβάνει, συγκεκριμένα, τη διατύπωση και την εποπτεία της εφαρμογής των ειδικών ανά χώρα συστάσεων.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj>).

- (2) Στις 16 Ιουλίου 2025 η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, τη γεωργία και την ύπαιθρο, την αλιεία και τη θάλασσα, την ευημερία και την ασφάλεια για την περίοδο 2028-2034 και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955 και του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509⁽³⁾. Η πρόταση αποσκοπεί, αφενός, στην αύξηση της αποτελεσματικότητας της χρηματοδότησης της Ένωσης μέσω της μείωσης του κατακερματισμού της χρηματοοικονομικής αρχιτεκτονικής και, αφετέρου, στην υποστήριξη των κρατών μελών στον συντονισμό της οικονομικής τους πολιτικής σύμφωνα με το άρθρο 175 της ΣΛΕΕ.
- (3) Στις 25 Νοεμβρίου 2025 η Επιτροπή εξέδωσε γνώμη σχετικά με το σχέδιο δημοσιονομικού προγράμματος 2026 των Κάτω Χωρών. Την ίδια ημερομηνία, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2026, στην οποία οι Κάτω Χώρες [δεν] συγκαταλέγονται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία απαιτείται εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ, σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με το ανθρώπινο κεφάλαιο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και πρόταση σχετικά με την κοινή έκθεση για την απασχόληση 2026, όπου αναλύεται η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Το Συμβούλιο εξέδωσε τη σύσταση σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ⁽⁴⁾ στις 21 Απριλίου 2026, και την κοινή έκθεση για την απασχόληση, καθώς και τη σύσταση σχετικά με το ανθρώπινο κεφάλαιο, στις 9 Μαρτίου 2026.
- (4) Στις 29 Ιανουαρίου 2025 η Επιτροπή δημοσίευσε την Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας, ένα στρατηγικό πλαίσιο που αποσκοπεί στην ενίσχυση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας της Ένωσης κατά την επόμενη πενταετία. Προσδιορίζει τις τρεις επιταγές μετασχηματισμού, την καινοτομία, την απανθρακοποίηση και την ανταγωνιστικότητα, καθώς και την ασφάλεια, ως κρίσιμους πυλώνες για τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη. Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο ευθυγραμμίζεται με την Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας, διασφαλίζοντας ότι οι οικονομικές πολιτικές των κρατών μελών συνάδουν με τους στρατηγικούς στόχους της Επιτροπής, ώστε να δημιουργείται μια ενοποιημένη προσέγγιση όσον αφορά την οικονομική διακυβέρνηση που να προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη, την καινοτομία και την ανθεκτικότητα σε ολόκληρη την Ένωση.
- (5) Το 2026 το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών εξακολουθεί να εξελίσσεται παράλληλα με το τελικό στάδιο της εφαρμογής του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (στο εξής: ΜΑΑ)⁽⁵⁾. Τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (στο εξής: ΣΑΑ), σε συνδυασμό με τη χρηματοδότηση της πολιτικής συνοχής, υπήρξαν καθοριστικής σημασίας για την

³ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, τη γεωργία και την ύπαιθρο, την αλιεία και τη θάλασσα, την ευημερία και την ασφάλεια για την περίοδο 2028-2034 και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955 και του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 [COM(2025) 565 final]. Ο προτεινόμενος κανονισμός αποτελεί επί του παρόντος αντικείμενο διαπραγματεύσεων με τους συννομοθέτες.

⁴ ΕΕ C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

υλοποίηση των προτεραιοτήτων πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, δεδομένου ότι τα σχέδια αυτά όφειλαν να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά το σύνολο ή σημαντικό υποσύνολο των προκλήσεων που προσδιορίστηκαν στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδόθηκαν κατά τους τελευταίους κύκλους, και τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής όφειλαν να λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Καθώς ο ΜΑΑ πλησιάζει στο τέλος του κύκλου ζωής του, παραμένει σημαντικό να διατηρηθούν οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που υποστηρίζονται και υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΜΑΑ, ιδίως εκείνες που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις.

- (6) Στις 3 Ιουνίου 2026 η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση χώρας 2026 για τις Κάτω Χώρες. Αξιολόγησε την πρόοδο των Κάτω Χωρών όσον αφορά την εφαρμογή των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων και προέβη σε απολογισμό της υλοποίησης του ΣΑΑ από τις Κάτω Χώρες. Με βάση την ανάλυση αυτή, στην έκθεση χώρας προσδιορίζονται οι πλέον πιεστικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι Κάτω Χώρες. Αξιολόγησε επίσης την πρόοδο των Κάτω Χωρών όσον αφορά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της Ένωσης για την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας, καθώς και την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.
- (7) Η Επιτροπή διενήργησε εμπειρισταωμένη επισκόπηση βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 για τις Κάτω Χώρες. Τα κύρια πορίσματα της αξιολόγησης των μακροοικονομικών ευπαθειών των Κάτω Χωρών από τις υπηρεσίες της Επιτροπής για τους σκοπούς του εν λόγω κανονισμού δημοσιεύτηκαν στις 20 Μαΐου 2026⁽⁶⁾. Στις 3 Ιουνίου 2026 η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι Κάτω Χώρες δεν αντιμετωπίζουν πλέον μακροοικονομικές ανισορροπίες. Συγκεκριμένα, υπήρχαν διαχρονικά ευπάθειες που σχετίζονται με τα υψηλά επίπεδα χρέους των νοικοκυριών, τη στεγαστική αγορά και το μεγάλο πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, οι οποίες όμως πρόσφατα μειώθηκαν. Το μεγάλο πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών μειώθηκε κάπως τελευταία και ένα μέρος του είναι διαρθρωτικό, διότι οι Κάτω Χώρες λειτουργούν ως βασικός ευρωπαϊκός εμπορικός κόμβος και φιλοξενούν πολλές πολυεθνικές επιχειρήσεις. Παράλληλα, από την άποψη της σχέσης αποταμιεύσεων και επενδύσεων, η μείωση του πλεονάσματος αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι η εγχώρια ζήτηση ήταν ο κύριος παράγοντας που συνέβαλε στην πρόσφατη αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ και η ζήτηση αυξήθηκε ταχύτερα από ό,τι στην υπόλοιπη ζώνη του ευρώ, αν και από χαμηλότερα επίπεδα. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών δεν προβλέπεται να αυξηθεί φέτος ή το επόμενο έτος. Οι τιμές των κατοικιών εξακολουθούν να αυξάνονται εμφανώς εν μέσω μειωμένης προσφοράς στέγασης. Το χρέος των νοικοκυριών ως ποσοστό του ΑΕΠ μειώθηκε εκ νέου το 2025, αν και με βραδύτερο ρυθμό από ό,τι στο παρελθόν, διότι η δανειοληψία αυξήθηκε με τη μείωση των επιτοκίων. Το χρέος των νοικοκυριών μπορεί να σταθεροποιηθεί τα επόμενα έτη και οι κίνδυνοι που συνδέονται με το υψηλό χρέος των νοικοκυριών μετριάζονται εν μέρει από την επικράτηση ενυπόθηκων δανείων σταθερού επιτοκίου. Έχουν ληφθεί ορισμένα μέτρα πολιτικής για την αύξηση της προσφοράς στέγασης, ενώ και το πλέον πρόσφατο θεματολόγιο δημόσιων επενδύσεων, μεταξύ άλλων στον τομέα της στέγασης, θα μπορούσε να συμβάλει στη μείωση του πλεονάσματος του ισοζυγίου

⁶ SWD(2026) 140 final.

τρεχουσών συναλλαγών μεσοπρόθεσμα. Στο μέλλον, η αποτελεσματική αύξηση της προσφοράς στέγασης και η αντιμετώπιση των φορολογικών κινήτρων που ευνοούν τη χρηματοδοτούμενη με δανειακά κεφάλαια αγορά κατοικιών θα μπορούσαν να συμβάλουν στη μείωση των τιμών των κατοικιών και στον περιορισμό του χρέους των νοικοκυριών με βιώσιμο τρόπο, ενώ η τόνωση των εγχώριων επενδύσεων θα συμβάλει στην περαιτέρω μείωση του πλεονάσματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο θα παράσχει το πλαίσιο για την παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις στον τομέα της στέγασης.

- (8) Στις [ημερομηνία] το Συμβούλιο, βάσει αξιολόγησης και σύστασης της Επιτροπής, εξέδωσε σύσταση για την έγκριση του εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου του Απριλίου 2026 των Κάτω Χωρών ⁽⁷⁾. Το σχέδιο, το οποίο υποβλήθηκε δυνάμει του άρθρου 15 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, καλύπτει την περίοδο από το 2026 έως το 2030 και παρουσιάζει δημοσιονομική προσαρμογή κατανομημένη σε τέσσερα έτη. Το Συμβούλιο συνέστησε τους ακόλουθους μέγιστους ρυθμούς αύξησης των καθαρών δαπανών: 4,7 % το 2026, 3,5 % το 2027, 3,1 % το 2028, 3,5 % το 2029 και 3,7 % το 2030, οι οποίοι αντιστοιχούν στους μέγιστους σωρευτικούς ρυθμούς αύξησης που υπολογίστηκαν με βάση το 2025 ως έτος αναφοράς, ήτοι 4,7 % το 2026, 8,4 % το 2027, 11,7 % το 2028, 15,6 % το 2029 και 19,9 % το 2030. Η σύσταση αυτή αντικατέστησε τη σύσταση της 21ης Ιανουαρίου 2025 ⁽⁸⁾. Ωστόσο, οι μέγιστοι ρυθμοί αύξησης των καθαρών δαπανών που καθορίζονται στην εν λόγω σύσταση για το έτος 2025, δηλαδή 3,5 % ετησίως και 10,4 % σωρευτικά με βάση το 2023 ως έτος αναφοράς, παραμένουν σημαντικοί για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης έως και το 2025.
- (9) Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και οι επιπτώσεις του αποτελούν πρόκληση για την ίδια την ύπαρξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να ζητήσουν την ενεργοποίηση της εθνικής ρήτρας διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης με συντονισμένο τρόπο για να στηρίξουν τις προσπάθειες της ΕΕ να επιτύχει ταχεία και σημαντική αύξηση των αμυντικών δαπανών ⁽⁹⁾, και η πρόταση αυτή έγινε δεκτή με ικανοποίηση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 6 Μαρτίου 2025. Τα κράτη μέλη μπορούν ακόμη να ζητήσουν την ενεργοποίηση της εθνικής ρήτρας διαφυγής ανά πάσα στιγμή έως το 2028, εφόσον πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.
- (10) Στις 14 Απριλίου 2026 οι Κάτω Χώρες υπέβαλαν την ετήσια έκθεση προόδου τους για το 2026 ⁽¹⁰⁾ σχετικά με την τήρηση των συνιστώμενων μέγιστων ρυθμών αύξησης των καθαρών δαπανών και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που ανταποκρίνονται στις κύριες προκλήσεις οι οποίες προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Η ετήσια έκθεση προόδου

⁷ Σύσταση του Συμβουλίου, της [ημερομηνία], για την έγκριση του εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου του Απριλίου 2026 των Κάτω Χωρών [ΕΕ (Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθούν σχετικές παραπομπές στην ΕΕ)].

⁸ Σύσταση του Συμβουλίου, της 21ης Ιανουαρίου 2025, για τον καθορισμό της πορείας των καθαρών δαπανών των Κάτω Χωρών (ΕΕ C, C/2025/648, 10.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/648/oj>).

⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής για την κάλυψη των αυξημένων αμυντικών δαπανών στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, Βρυξέλλες, 19.3.2025 [C(2025) 2000 final].

¹⁰ Οι ετήσιες εκθέσεις προόδου για το 2026 είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_el

αντικατοπτρίζει επίσης την εξαμηνιαία έκθεση των Κάτω Χωρών σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

- (11) Ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ το 2025 ανήλθε σε 1,8 % και ο πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ ανήλθε σε 3,3 %. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2026 της Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 1,0 % το 2026 και κατά 1,1 % το 2027, και ο πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ θα διαμορφωθεί σε 3,2 % το 2026 και 2,5 % το 2027.
- (12) Με βάση στοιχεία που παρασχέθηκαν από τη Eurostat⁽¹¹⁾, το δημοσιονομικό έλλειμμα των Κάτω Χωρών αυξήθηκε από 0,7 % του ΑΕΠ το 2024 σε 1,6 % του ΑΕΠ το 2025. Η αύξηση του ελλείμματος το 2025 αντικατοπτρίζει κυρίως τις αυξανόμενες τρέχουσες δαπάνες και δημόσιες επενδύσεις, καθώς και διαρθρωτικές περικοπές στον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων. Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων, οι εαρινές προβλέψεις 2026 της Επιτροπής προβλέπουν έλλειμμα ύψους 2,5 % του ΑΕΠ το 2026 και 1,9 % του ΑΕΠ το 2027. Η αύξηση του ελλείμματος το 2026 αντικατοπτρίζει κυρίως τις προσωρινές επιπτώσεις της μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος των στρατιωτικών, για την οποία απαιτείται μεταβίβαση περίπου 0,7 % του ΑΕΠ από την κυβέρνηση σε ιδιωτικό συνταξιοδοτικό ταμείο.
- (13) Με βάση τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός⁽¹²⁾, ο οποίος περιλαμβάνει τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο, ήταν επεκτατικός κατά 0,8 % του ΑΕΠ το 2025. Προβλέπεται ότι θα είναι σε γενικές γραμμές ουδέτερος τόσο το 2026 όσο και το 2027.
- (14) Με βάση στοιχεία που παρασχέθηκαν από τη Eurostat⁽¹³⁾, το δημόσιο χρέος των Κάτω Χωρών αυξήθηκε από 43,8 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2024 σε 44,4 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2025. Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων, οι εαρινές προβλέψεις 2026 της Επιτροπής αναμένουν ότι ο λόγος του χρέους προς το ΑΕΠ θα αυξηθεί σε 46,9 % έως τα τέλη του 2026 και θα παραμείνει σε γενικές γραμμές σταθερός στο 47,0 % έως τα τέλη του 2027. Η αύξηση το 2026 αντικατοπτρίζει κυρίως δάνεια προς την TenneT, τον διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας των Κάτω Χωρών, και την EBN, την κρατική εταιρεία ενέργειας.
- (15) Με βάση στοιχεία της Eurostat⁽¹⁴⁾, οι συνολικές αμυντικές δαπάνες της γενικής κυβέρνησης στις Κάτω Χώρες ανήλθαν στο 1,7 % του ΑΕΠ το 2025. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2026 της Επιτροπής, προβλέπεται να ανέλθουν στο 1,9 % του ΑΕΠ το 2026.

¹¹ Eurostat — Δείκτες ευρώ, 22.4.2026.

¹² Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός ορίζεται ως μέτρο της ετήσιας μεταβολής της υποκείμενης δημοσιονομικής θέσης της γενικής κυβέρνησης. Αποσκοπεί στην αξιολόγηση της οικονομικής ώθησης που απορρέει από τις δημοσιονομικές πολιτικές, τόσο εκείνες που χρηματοδοτούνται σε εθνικό επίπεδο όσο και εκείνες που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός μετράται ως η διαφορά μεταξύ i) της μεσοπρόθεσμης δυναμικής ανάπτυξης και ii) της μεταβολής των πρωτογενών δαπανών, εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων και συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που χρηματοδοτούνται με μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της Ένωσης.

¹³ Eurostat — Δείκτες ευρώ, 22.4.2026.

¹⁴ Eurostat, δημόσιες δαπάνες με βάση την ταξινόμηση των κρατικών λειτουργιών (COFOG).

- (16) Η Ένωση εξακολουθεί να αντιμετωπίζει κινδύνους διαταραχών του ενεργειακού εφοδιασμού και αυξημένης αστάθειας των τιμών, οι οποίοι επιδεινώνονται από γεωπολιτικές εντάσεις που επηρεάζουν τις παγκόσμιες αγορές πετρελαίου και αερίου. Η εμπειρία από την ενεργειακή κρίση της περιόδου 2022-2023 έχει δείξει ότι τα γενικά και μη στοχευμένα μέτρα συνεπάγονται μεγάλο δημοσιονομικό κόστος και δεν είναι αποδοτικά από κοινωνική και οικονομική άποψη. Από την έναρξη του πολέμου στη Μέση Ανατολή τον Φεβρουάριο του 2026, οι Κάτω Χώρες έχουν εγκρίνει μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής για τον μετριασμό των επιπτώσεων των υψηλών τιμών της ενέργειας στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις ⁽¹⁵⁾. Σε αυτά τα μέτρα περιλαμβάνονται ένα ταμείο ενέργειας έκτακτης ανάγκης που στοχεύει στη στήριξη των πλέον ευάλωτων νοικοκυριών με υψηλούς λογαριασμούς ενέργειας κατά τη διάρκεια του χειμώνα 2026-2027, μόνιμη αύξηση της ταξιδιωτικής φορολογικής ατέλειας και στοχευμένες μειώσεις του φορολογικού συντελεστή μηχανοκίνητων οχημάτων για ημιφορτηγά και φορτηγά διανομής για το έτος 2026. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2026 της Επιτροπής, το δημοσιονομικό κόστος των εν λόγω μέτρων προβλέπεται να ανέλθει σε λιγότερο από 0,1 % του ΑΕΠ το 2026.
- (17) Με βάση τους υπολογισμούς της Επιτροπής, οι καθαρές δαπάνες των Κάτω Χωρών αυξήθηκαν κατά 7,2 % το 2025 και κατά 10,6 % σωρευτικά το 2024 και το 2025. Η αύξηση των καθαρών δαπανών το 2025 υπερβαίνει τον μέγιστο ρυθμό αύξησης που συνέστησε το Συμβούλιο τον Ιανουάριο του 2025, και αντιστοιχεί σε απόκλιση 1,5 % του ΑΕΠ σε ετήσιους όρους. Αν τα έτη 2024 και 2025 εξεταστούν μαζί, ο σωρευτικός ρυθμός αύξησης των καθαρών δαπανών υπερβαίνει επίσης τον συνιστώμενο μέγιστο ρυθμό αύξησης και αντιστοιχεί σε απόκλιση ύψους 1,0 % του ΑΕΠ σε σωρευτικούς όρους.
- (18) Με βάση τους υπολογισμούς της Επιτροπής, οι καθαρές δαπάνες των Κάτω Χωρών προβλέπεται να αυξηθούν κατά 4,9 % το 2026. Η προβλεπόμενη αύξηση των καθαρών δαπανών το 2026 υπερβαίνει τον μέγιστο ρυθμό αύξησης που συνέστησε το Συμβούλιο στις [ημερομηνία], και αντιστοιχεί σε απόκλιση 0,1 % του ΑΕΠ σε ετήσιους όρους.
- (19) Το σύστημα φορολόγησης του ιδιωτικού εισοδήματος στις Κάτω Χώρες αντιμετωπίζει ορισμένα περιουσιακά στοιχεία διαφορετικά από τα υπόλοιπα, με αποτέλεσμα να στρεβλώνονται η κατανομή του κεφαλαίου και οι οικονομικές αποφάσεις. Ειδικότερα, οι εκπτώσεις φόρου για τους τόκους ενυπόθηκων δανείων — σε συνδυασμό με τη χαμηλή φορολογία τεκμαρτών μισθωμάτων— δημιουργούν ισχυρή φορολογική μεροληψία υπέρ των επενδύσεων σε κατοικίες, οι οποίες συχνά χρηματοδοτούνται με δανειακά κεφάλαια, έναντι των επενδύσεων σε μετοχές και ομόλογα. Επιπλέον, η προνομιακή φορολογική μεταχείριση ισχύει και για τις συνταξιοδοτικές εισφορές και τα περιουσιακά στοιχεία που διατηρούνται σε εταιρείες με μικρό αριθμό μετόχων, στις οποίες η πλειονότητα των μετοχών ανήκει σε λίγα μόνο φυσικά πρόσωπα. Στο μεταξύ, το εισόδημα των νοικοκυριών από αποταμιεύσεις και επενδύσεις φορολογείται με βάση εικαζόμενα —και όχι πραγματικά— ποσοστά απόδοσης, μια πρακτική που μπορεί να ενέχει τον κίνδυνο ενίσχυσης των οικονομικών κύκλων αν τα ποσοστά δεν ακολουθούν τα πραγματικά αποτελέσματα. Η κυβέρνηση έχει αρχίσει να εξετάζει τη μετάβαση σε έναν φόρο αύξησης κεφαλαίου, πιθανώς έως το 2028. Η εφαρμογή μεταρρυθμίσεων που μειώνουν αυτή την άνιση φορολογική μεταχείριση —μεταξύ τόσο ίδιων όσο και διαφορετικών ειδών

¹⁵ Τα στοιχεία αυτά αντικατοπτρίζουν την κατάσταση όπως είχε κατά την καταληκτική ημερομηνία των εαρινών προβλέψεων 2026 της Επιτροπής (4 Μαΐου 2026).

περιουσιακών στοιχείων— θα μειώσει τις ευκαιρίες για επιλογή ευνοϊκότερου φορολογικού καθεστώτος, θα ενισχύσει τη λειτουργία του φορολογικού συστήματος ως αυτόματου σταθεροποιητή, θα μετριάσει τις οικονομικές ανισότητες και θα προωθήσει την αποδοτικότερη κατανομή των κεφαλαίων. Δεδομένου του ρόλου της στην εκτόξευση του χρέους των νοικοκυριών, η μείωση της άνισης φορολογικής μεταχείρισης είναι επίσης σημαντική για την αντιμετώπιση των μακροοικονομικών ανισοροπιών.

- (20) Εκτός από τα προαναφερόμενα φορολογικά κίνητρα, η υπερτίμηση στη στεγαστική αγορά τροφοδοτήθηκε από την περιορισμένη ανταπόκριση της προσφοράς νέων κατοικιών στην ισχυρή ζήτηση που προκαλούν η αύξηση του πληθυσμού και τα ολοένα και μικρότερα νοικοκυριά. Η έλλειψη στέγασης προβλέπεται να υπερβεί τις 400 000 κατοικίες το 2025 ⁽¹⁶⁾. Για να αυξηθεί η προσφορά στέγασης με την άρση βασικών φραγμών που αποτελούν επί του παρόντος τροχοπέδη για τον κατασκευαστικό τομέα, η κυβέρνηση θα μπορούσε να προωθήσει τα σχέδιά της για εξορθολογισμό των διαδικασιών σχεδιασμού και αδειοδότησης, οι οποίες χρειάζονται κατά μέσο όρο 6-7 έτη για να ολοκληρωθούν, καθώς και για απλούστευση του οικοδομικού κανονισμού. Επιπλέον, θα μπορούσε να διατεθεί περισσότερη γη για την κατασκευή νέων κατοικιών. Υπάρχουν διάφορα άλλα σημεία συμφόρησης που εμποδίζουν την πρόοδο, συμπεριλαμβανομένων των ελλείψεων εργατικού δυναμικού, καθώς και περιορισμοί στις κατασκευές που σχετίζονται με την υπερβολική εναπόθεση αζώτου και τη συμφόρηση του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας. Η αύξηση της προσφοράς στέγασης είναι σημαντική για τον μετριασμό μακροοικονομικών ανισοροπιών.
- (21) Η ανεπαρκώς ανεπτυγμένη ιδιωτική αγορά ενοικίασης ακινήτων στις Κάτω Χώρες δημιουργεί σημαντικές προκλήσεις όσον αφορά την οικονομική προσιτότητα και τη διαθεσιμότητα και αυξάνει τον κίνδυνο φτώχειας για τα νοικοκυριά χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος. Μολονότι πρόσφατα μέτρα πολιτικής, όπως η επέκταση των ρυθμιζόμενων μισθωμάτων, παρείχαν ανακούφιση σε ορισμένους ενοικιαστές, συνέβαλαν επίσης —παράλληλα με τα υψηλότερα επιτόκια και τις φορολογικές αλλαγές— στη συρρίκνωση του αποθέματος ενοικιαζόμενων κατοικιών. Η τάση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι οι ιδιοκτήτες πωλούν ακίνητα σε ιδιοκατοικούντες, μειώνοντας περαιτέρω τη διαθεσιμότητα ενοικιαζόμενων κατοικιών, ενώ τα μισθώματα αυξήθηκαν για μονάδες που υπερβαίνουν το ανώτατο όριο τιμών. Για να τονωθεί η ανάπτυξη στον ιδιωτικό τομέα ενοικίασης, οι επενδύσεις στην ιδιωτική αγορά ενοικίασης ακινήτων θα ήταν δυνατό να καταστούν ελκυστικότερες με την αναπροσαρμογή των ρυθμιζόμενων ενοικίων ώστε να υπάρξει μεγαλύτερη σύγκλιση με τις αποτιμήσεις των ακινήτων, αλλά παράλληλα να αποφευχθεί η επιστροφή σε υπερβολικά υψηλά ενοίκια. Μια τέτοια ισορροπημένη αναπροσαρμογή θα μπορούσε να συμβάλει τόσο στην αύξηση της συνολικής προσφοράς στέγασης όσο και στη μείωση των κινήτρων για την ανάληψη ενυπόθηκου χρέους για την αγορά κατοικίας, η οποία, με τη σειρά της, θα στηρίζει τον μετριασμό των μακροοικονομικών ανισοροπιών.
- (22) Το σύστημα μακροχρόνιας φροντίδας στις Κάτω Χώρες αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις λόγω της γήρανσης του πληθυσμού, του υψηλού κόστους της φροντίδας σε ιδρύματα και της εκτεταμένης κάλυψης που παρέχεται στα εξαρτώμενα μέλη. Η κατάσταση στις Κάτω Χώρες είναι ικανοποιητική σε σύγκριση με τα περισσότερα

¹⁶ Με βάση υπολογισμούς και προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του JRC. Για λεπτομέρειες, βλ. Balouktsi κ.ά. (2026) «Housing investment needs in the EU». [Τεχνική έκθεση 144419 του JRC](#).

κράτη μέλη όσον αφορά την επάρκεια, τη διαθεσιμότητα και την ποιότητα του συστήματος μακροχρόνιας φροντίδας, καθώς και τον αριθμό των εργαζομένων στον συγκεκριμένο τομέα. Ωστόσο, το σύστημα ασκεί ολοένα και μεγαλύτερη πίεση στον προϋπολογισμό της γενικής κυβέρνησης. Το 2022 οι συνολικές δαπάνες για τη μακροχρόνια φροντίδα στις Κάτω Χώρες ανήλθαν στο 3,8 % του ΑΕΠ, η υψηλότερη τιμή στην ΕΕ, και προβλέπεται να αυξηθούν στο 5,7 % του ΑΕΠ έως το 2070 σύμφωνα με την έκθεση της Επιτροπής του 2024 για τη δημογραφική γήρανση. Τα μέτρα για την αντιμετώπιση αυτής της αύξησης θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την αντιστοίχιση της συμμετοχής, δηλαδή των ιδίων εισφορών των ασθενών, με το κόστος της φροντίδας που λαμβάνουν ανάλογα με το είδος της παροχής. Το σύστημα θα ήταν οικονομικά πιο αποδοτικό αν οι ασθενείς επέλεγαν το πλαίσιο φροντίδας με βάση τις ατομικές τους ανάγκες φροντίδας, αντί να επιλέγουν το πλαίσιο με την ελάχιστη δυνατή συμμετοχή. Η συμφωνία συνασπισμού της νέας κυβέρνησης περιλαμβάνει προσπάθειες για τη βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας, μεταξύ άλλων για την επίτευξη διαρθρωτικών εξοικονομήσεων ύψους περίπου 0,2 % του ΑΕΠ κατά την τρέχουσα περίοδο. Στη μείωση του κόστους θα μπορούσε επίσης να συμβάλει η υλοποίηση πρόσθετων επενδύσεων στην πρόληψη, με σκοπό την καθυστέρηση της εμφάνισης αναγκών μακροχρόνιας φροντίδας, καθώς και η περαιτέρω βελτίωση της παροχής φροντίδας σε επίπεδο κοινότητας. Οι βελτιώσεις αυτές θα μπορούσαν να διασφαλίσουν ότι τα οφέλη του συστήματος κατανέμονται αποτελεσματικότερα χωρίς να διακυβεύεται η υψηλή κάλυψη και ποιότητα του συστήματος.

- (23) Η συστηματική, ουσιαστική και έγκαιρη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών και άλλων σχετικών συμφεροντούχων παραμένει αναγκαία προκειμένου να διασφαλιστεί η ευρεία οικειοποίηση της επιτυχούς υλοποίησης των χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.
- (24) Η εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής, τα οποία περιλαμβάνουν στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+), στις Κάτω Χώρες υπερβαίνει τον μέσο όρο της ΕΕ, τόσο σε επίπεδο επιλογής έργων όσο και σε επίπεδο πληρωμών. Είναι σημαντικό να διατηρηθεί η τρέχουσα δυναμική, και παράλληλα να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των επενδύσεων στην πράξη. Οι Κάτω Χώρες λαμβάνουν ήδη μέτρα στο πλαίσιο των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης. Είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η ταχεία και αποτελεσματική υλοποίηση των νέων επενδύσεων που προσδιορίστηκαν από τις Κάτω Χώρες στην ενδιάμεση επανεξέταση των ταμείων της πολιτικής συνοχής, ιδίως εκείνων που συνδέονται με τις πέντε προτεραιότητες που προσδιορίζονται στον κανονισμό για την ενδιάμεση επανεξέταση ⁽¹⁷⁾.
- (25) Οι Κάτω Χώρες αντιμετωπίζουν διάφορες προκλήσεις που σχετίζονται με την ανεπάρκεια επενδύσεων στην έρευνα και την καινοτομία και την περιορισμένη πρόσβαση των νεοφυών και επεκτεινόμενων επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση, τη συνεχιζόμενη εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα παράλληλα με σημεία συμφόρησης στις υποδομές του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, τον κατακερματισμό της αγοράς εργασίας και τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων,

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1914 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Σεπτεμβρίου 2025, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058 και (ΕΕ) 2021/1056 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την αντιμετώπιση στρατηγικών προκλήσεων στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης.

συμπεριλαμβανομένων των χαμηλών επιδόσεων σε βασικές δεξιότητες και της μειωμένης συμμετοχής σε τομείς STEM, ιδίως των υποεκπροσωπούμενων ομάδων.

- (26) Το οικοσύστημα καινοτομίας των Κάτω Χωρών διαθέτει ιδιαίτερα ικανοποιητικές συνθήκες πλαισίου για την έρευνα και την καινοτομία, αλλά η ένταση της δημόσιας E&A παραμένει κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ και η ένταση της ιδιωτικής E&A υστερεί σε σχέση με τις χώρες με τις καλύτερες επιδόσεις στην ΕΕ (Σουηδία, Δανία και Φινλανδία) και όσες κατέχουν ηγετική θέση παγκοσμίως όσον αφορά την καινοτομία, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες. Υπάρχει κίνδυνος η πρόοδος στην E&A να επιβραδυνθεί περαιτέρω αν δεν αντιμετωπιστούν αυτά τα κενά. Για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, η κυβέρνηση των Κάτω Χωρών ανακοίνωσε σχέδιο δράσης για την επίτευξη του στόχου του 3 % του ΑΕΠ για επενδύσεις E&A έως το 2030, συμπεριλαμβανομένων πρωτοβουλιών πολιτικής, όπως η δημιουργία εθνικού οργανισμού για την ανατρεπτική καινοτομία, η αναθεώρηση της βιομηχανικής πολιτικής σε βασικούς τομείς όπως οι ημιαγωγοί ή η βιοτεχνολογία, και η στήριξη περιφερειακών συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας. Ωστόσο, η εφαρμογή αυτών των μέτρων βρίσκεται ακόμα σε πρώιμο στάδιο. Η εξασφάλιση της συνοχής μεταξύ αυτών των πρωτοβουλιών και της υφιστάμενης εθνικής τεχνολογικής στρατηγικής είναι απαραίτητη για την αποφυγή του κατακερματισμού των πολιτικών και τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητάς τους. Η ενίσχυση της δημόσιας στήριξης για την καινοτομία μπορεί να συμβάλει στην τόνωση του τοπίου της καινοτομίας, να προωθήσει την αύξηση της παραγωγικότητας και να διατηρήσει τις Κάτω Χώρες στην ηγετική θέση που κατέχουν όσον αφορά την καινοτομία στην Ευρώπη.
- (27) Παρά το γεγονός ότι διαθέτουν μία από τις βαθύτερες αγορές κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ορισμένες νεοφυείς και επεκτεινόμενες επιχειρήσεις των Κάτω Χωρών αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Ειδικότερα, οι νεοφυείς επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν περιορισμούς κατά το στάδιο εκκίνησης και, στη συνέχεια, δυσκολεύονται να επιτύχουν την επέκτασή τους. Η έλλειψη κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών για επιχειρήσεις σε προχωρημένο στάδιο οδηγεί καινοτόμες εταιρείες των Κάτω Χωρών να αναζητούν χρηματοδότηση ή να μετεγκαθίστανται στο εξωτερικό, περιορίζοντας έτσι την ικανότητα της χώρας να εξελίξει νεοφυείς επιχειρήσεις σε μεγάλους παράγοντες της αγοράς. Η δημόσια στήριξη για νεοφυείς και επεκτεινόμενες επιχειρήσεις αφορά μέχρι στιγμής σχετικά περιορισμένους χρηματοδοτικούς πόρους και είναι απρόβλεπτη. Η κυβέρνηση των Κάτω Χωρών ανακοίνωσε τη σύσταση εθνικού επενδυτικού ιδρύματος με επίκεντρο τις νεοφυείς και τις επεκτεινόμενες επιχειρήσεις, το οποίο αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το 2028. Ωστόσο, η αποτελεσματική υλοποίηση και η συνεχής παρακολούθηση θα είναι ζωτικής σημασίας. Αν δεν αντιμετωπιστεί, το χρηματοδοτικό κενό θα μπορούσε να παρεμποδίσει την καινοτομία και τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα, διότι οι νεοφυείς και οι επεκτεινόμενες επιχειρήσεις έχουν την τάση να παρουσιάζουν υψηλότερη αύξηση της παραγωγικότητας σε σύγκριση με άλλες νέες επιχειρήσεις. Πέρα από την πρόσβαση σε χρηματοδότηση, το συνολικό επιχειρηματικό περιβάλλον διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο στη στήριξη νεοφυών και επεκτεινόμενων επιχειρήσεων. Η κανονιστική πολυπλοκότητα, η διοικητική επιβάρυνση και οι αβεβαιότητες του φορολογικού πλαισίου μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά την ικανότητα των επιχειρήσεων να καινοτομούν και να επεκτείνονται. Για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος, θα ήταν προς όφελος των Κάτω Χωρών να επεκτείνουν τη χρήση χρηματοδοτικών μέσων, όπως εγγυήσεις και δομές αμοιβαίων κεφαλαίων που επενδύει σε άλλα αμοιβαία κεφάλαια (fund-of-funds), για την κινητοποίηση

κεφαλαίων και την προσέλκυση θεσμικών επενδυτών. Το εθνικό επενδυτικό ίδρυμα θα μπορούσε επίσης να συμβάλει στην εξασφάλιση προβλεψιμότητας της πολιτικής και στη μείωση του κατακερματισμού.

- (28) Η δραστηριότητα καινοτομίας στις Κάτω Χώρες συγκεντρώνεται σε μεγάλο βαθμό σε μεγάλες, εδραιωμένες επιχειρήσεις, καθώς οι τρεις κορυφαίες επιχειρήσεις έχουν πραγματοποιήσει το ένα τέταρτο περίπου των συνολικών επενδύσεων E&A το 2023, ενώ οι νέες και οι μικρές επιχειρήσεις συμβάλλουν μόνο σε περιορισμένο βαθμό. Παρά τα συγκριτικά υψηλά επίπεδα ψηφιοποίησης των ΜΜΕ των Κάτω Χωρών, εξακολουθεί να υπάρχει σημαντικό χάσμα μεταξύ μικρών και μεγάλων επιχειρήσεων όσον αφορά την αξιοποίηση προηγμένων τεχνολογιών, όπως η τεχνητή νοημοσύνη και το υπολογιστικό νέφος. Ως αποτέλεσμα, κινητήρια δύναμη για την αύξηση της παραγωγικότητας είναι κυρίως οι κατεστημένες επιχειρήσεις, ενώ και οι ανισότητες μεταξύ των επιχειρήσεων στους ίδιους τομείς διευρύνονται. Υπάρχει περιθώριο αύξησης της παραγωγικότητας μέσω της περαιτέρω ψηφιοποίησης και καινοτομίας μεταξύ των ΜΜΕ. Η κυβέρνηση των Κάτω Χωρών ανακοίνωσε αναθεώρηση του καθεστώτος φορολογικής έκπτωσης όσον αφορά την E&A για να το απλουστεύσει και να επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής του, με στόχο την παροχή κινήτρων σε μικρότερες και νεότερες επιχειρήσεις ώστε να συμμετέχουν σε δραστηριότητες E&A. Για την περαιτέρω αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, οι Κάτω Χώρες θα μπορούσαν να εφαρμόσουν μείγμα φορολογικών και μη φορολογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων κουπονιών και επιχορηγήσεων για την υιοθέτηση ψηφιακών τεχνολογιών, φορολογικών κινήτρων για επενδύσεις σε προηγμένες τεχνολογίες και εξατομικευμένης κατάρτισης για την τόνωση των ψηφιακών δεξιοτήτων, την προώθηση της αξιοποίησης προηγμένων τεχνολογιών και την ενίσχυση της ικανότητας καινοτομίας, ιδίως στις ΜΜΕ.
- (29) Οι Κάτω Χώρες εξακολουθούν να εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τα ορυκτά καύσιμα. Μολονότι το επίπεδο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο μείγμα ηλεκτρικής ενέργειας των Κάτω Χωρών υπερβαίνει τον μέσο όρο της ΕΕ και μολονότι η ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας επιταχύνθηκε το 2024, οι Κάτω Χώρες σημείωσαν μικρή πρόοδο το 2025 σε αυτόν τον τομέα. Ταυτόχρονα, αν και η τελική κατανάλωση ενέργειας μειώθηκε στον τομέα των κατοικιών, αυξήθηκε συνολικά στις Κάτω Χώρες το 2024 σε σύγκριση με το 2023, αντιστρέφοντας τη μείωση που είχε επιτευχθεί από το 2019. Αυτό καθιστά την οικονομία των Κάτω Χωρών ευάλωτη στις παγκόσμιες εξελίξεις των τιμών και εμποδίζει τη μετάβαση σε μια πράσινη οικονομία. Ως εκ τούτου, χρειάζονται πρόσθετες προσπάθειες για τη μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στις Κάτω Χώρες, μεταξύ άλλων σε κτίρια και βιομηχανικές διεργασίες. Οι προσπάθειες αυτές θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν μέτρα για τη μείωση των χρηματοοικονομικών κινδύνων στον τομέα της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, ώστε να διατηρηθεί η ελκυστικότητα των επενδύσεων στον συγκεκριμένο τομέα.
- (30) Η συμφόρηση του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας εξακολούθησε να επιδεινώνεται, επηρεάζοντας τόσο τις αγροτικές όσο και τις αστικές περιοχές, καθώς και τα δίκτυα μεταφοράς και διανομής. Το γεγονός αυτό παρεμποδίζει τη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας, περιορίζει την οικονομική δραστηριότητα και υπονομεύει την ανταγωνιστικότητα των Κάτω Χωρών. Η συμφόρηση του δικτύου αντιμετωπίζεται μέσω του συνδυασμού αυξανόμενων επενδύσεων σε δίκτυα και ρυθμιστικών πρωτοβουλιών, συμπεριλαμβανομένου του νέου νόμου για την ενέργεια. Παρά τα μέτρα αυτά, η συμφόρηση του δικτύου θα εξακολουθήσει να αποτελεί σημαντική πρόκληση βραχυπρόθεσμα έως μεσοπρόθεσμα και, ως εκ τούτου, απαιτεί συνεχή

προσοχή και δράση. Θα ήταν προς όφελος των Κάτω Χωρών να αυξήσουν τη δυναμικότητα του οικείου δικτύου μεταφοράς και διανομής, να εφαρμόσουν λύσεις ευέλικτης προσφοράς και ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας και να παράσχουν κίνητρα για την υιοθέτησή τους, να μεγιστοποιήσουν τις διαζωνικές συναλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας μέσω υφιστάμενων διασυνοριακών υποδομών και να απλουστεύσουν ακόμα περισσότερο τις διαδικασίες αδειοδότησης δικτύου.

- (31) Λαμβάνοντας υπόψη τον καίριο ρόλο του ανθρώπινου κεφαλαίου στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της στρατηγικής αυτονομίας της Ένωσης, το 2026 το Συμβούλιο συνέστησε στα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για την επείγουσα αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προκλήσεων που σχετίζονται με το ανθρώπινο κεφάλαιο στους τομείς των δεξιοτήτων και της εκπαίδευσης, οι οποίες παρεμποδίζουν την ανταγωνιστικότητα. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2026 που απευθύνονται στις Κάτω Χώρες μπορούν να συμβάλουν στην εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με το ανθρώπινο κεφάλαιο στην Ένωση.
- (32) Τα υπερβολικά επίπεδα εναπόθεσης αζώτου, τα οποία οφείλονται κυρίως, αλλά όχι αποκλειστικά, στον τομέα της εντατικής γεωργίας, εξακολουθούν να αποτελούν σημαντική περιβαλλοντική πρόκληση που επηρεάζει την οικονομία των Κάτω Χωρών γενικότερα. Η υπέρμετρη εναπόθεση αζώτου οδηγεί στην υπερλίπανση και την αύξηση της οξύτητας του εδάφους και των υδατικών συστημάτων, ενώ ταυτόχρονα θέτει σημαντικούς περιορισμούς στην έκδοση αδειών για κατασκευαστικές δραστηριότητες. Η ποιότητα των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων εξακολουθεί επίσης να αποτελεί πηγή ανησυχίας. Χρειάζεται η εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων για τη διαρθρωτική αντιμετώπιση της υπέρμετρης εναπόθεσης αζώτου από τους κλάδους εκπομπών και για την προώθηση της μετάβασης στη βιώσιμη γεωργία, συμπεριλαμβανομένης της βιολογικής γεωργίας. Ειδικότερα, οι Κάτω Χώρες θα μπορούσαν να επωφεληθούν από την υιοθέτηση γεωργικών πρακτικών που αποσκοπούν στη μείωση της ρύπανσης από θρεπτικές ουσίες και φυτοφάρμακα και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
- (33) Το ποσοστό της ευέλικτης απασχόλησης στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων τόσο των εργαζομένων με συμβάσεις ορισμένου χρόνου όσο και των αυτοαπασχολούμενων, παραμένει υψηλό στις Κάτω Χώρες, στο 35,4 %, πολύ πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ (20,6 %). Αν και ορισμένος βαθμός ευελιξίας στηρίζει την οικονομική προσαρμοστικότητα, η ευρεία χρήση της ευέλικτης απασχόλησης έχει εντείνει τον κατακερματισμό της αγοράς εργασίας (δηλαδή τον διαχωρισμό της αγοράς εργασίας σε διάφορες κατηγορίες εργαζομένων με διαφορετικά επίπεδα εργασιακής ασφάλειας και/ή πρόσβασης σε κοινωνικές και άλλες παροχές). Οι ευπαθείς ομάδες, όπως οι εργαζόμενοι με χαμηλότερα επίπεδα δεξιοτήτων και τα άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, πλήττονται δυσανάλογα και συχνά εργάζονται υπό επισφαλείς συνθήκες απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένων της περιορισμένης πρόσβασης σε κατάρτιση και ανάπτυξη δεξιοτήτων, της ανεπαρκούς κοινωνικής προστασίας και του υψηλότερου κινδύνου φτώχειας των εργαζομένων και κοινωνικού αποκλεισμού. Οι προκλήσεις αυτές δεν επιδεινώνουν απλώς την ανισότητα των ευκαιριών, αλλά υπονομεύουν και τη μακροπρόθεσμη παραγωγικότητα. Για να αυξηθεί η προστασία και να δημιουργηθούν πιο ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τους εργαζομένους, η κυβέρνηση προωθεί δέσμη μεταρρυθμίσεων με στόχο τη μείωση των κινήτρων για αυτοαπασχόληση και ευέλικτη απασχόληση. Για αυτόν τον σκοπό, η ταχεία εφαρμογή υποχρεωτικής ασφάλισης αναπηρίας για τους αυτοαπασχολούμενους και η παροχή μεγαλύτερης εργασιακής ασφάλειας για τα άτομα που εργάζονται με ευέλικτες συμβάσεις εργασίας είναι ζωτικής σημασίας.

- (34) Οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων εξακολουθούν να αποτελούν βασική πρόκληση στις Κάτω Χώρες, πλήττοντας τομείς που σχετίζονται με τη διττή μετάβαση και με κοινωνικές προκλήσεις, όπως η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, η εκπαίδευση, η τεχνολογία και οι ΤΠΕ. Οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού εξακολουθούν να οφείλονται σε διαρθρωτικούς παράγοντες, όπως ο χαμηλός μέσος αριθμός δεδουλευμένων ωρών, η γήρανση του πληθυσμού και ο αργός ρυθμός αύξησης του εργατικού δυναμικού. Οι περιορισμοί αυτοί ενέχουν τον κίνδυνο να εμποδίσουν την αύξηση της παραγωγικότητας και την ανταγωνιστικότητα. Οι Κάτω Χώρες έχουν υψηλό ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας, αλλά εξακολουθεί να υπάρχει αναξιοποίητο εργατικό δυναμικό μεταξύ των ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών και των εργαζομένων μερικής απασχόλησης, ιδίως των γυναικών. Η βελτίωση της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, μεταξύ άλλων μέσω καλύτερης πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή παιδική φροντίδα, και η προσέλκυση ταλέντων μπορούν να συμβάλουν στην αύξηση της προσφοράς εργασίας. Υπάρχουν διάφορες ευκαιρίες αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανεπίδευσης, αλλά τα άτομα που βρίσκονται στο περιθώριο της αγοράς εργασίας επωφελούνται από αυτές μόνο σε περιορισμένο βαθμό. Εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις που σχετίζονται με την ποιότητα των θέσεων εργασίας και τις συνθήκες εργασίας για τους μετακινούμενους και τους διακινούμενους εργαζομένους, ιδίως σε τομείς υψηλής έντασης εργασίας που βασίζονται σε ευέλικτες ρυθμίσεις απασχόλησης. Τα μέτρα πολιτικής από την πλευρά της ζήτησης θα μπορούσαν να επικεντρωθούν στην αντιμετώπιση των διαρθρωτικών αιτιών σε τομείς υψηλής έντασης εργασίας και χαμηλής παραγωγικότητας, προωθώντας παράλληλα τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας και τομείς που συνδέονται με κοινωνικές προκλήσεις, όπως η εκπαίδευση, η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση, ώστε να ενθαρρύνουν τη διατομεακή κινητικότητα.
- (35) Η μείωση του επιπέδου βασικών δεξιοτήτων των μαθητών στις Κάτω Χώρες θέτει σε κίνδυνο την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και τα αποτελέσματα στην αγορά εργασίας. Ο αριθμός των ατόμων με χαμηλές επιδόσεις αυξήθηκε απότομα στα μαθηματικά, τις φυσικές επιστήμες και την ανάγνωση κατά την τελευταία δεκαετία. Η ισότητα στην εκπαίδευση εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση, καθώς τα ποσοστά χαμηλών επιδόσεων είναι σημαντικά υψηλότερα μεταξύ μειονεκτούντων μαθητών απ' ό,τι μεταξύ των υπολοίπων συνομηλίκων τους. Οι Κάτω Χώρες θα μπορούσαν να ενισχύσουν τη στοχευμένη στήριξη για σχολεία με χαμηλές επιδόσεις, μαθητές που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό και μαθητές που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών. Οι ελλείψεις εκπαιδευτικών έχουν μειωθεί, αλλά παραμένουν σημαντικές και επηρεάζουν τα μαθησιακά αποτελέσματα των μαθητών. Για να καταστήσουν το επάγγελμα του εκπαιδευτικού πιο ελκυστικό και να συμβάλουν στην προσέλκυση και τη διατήρηση εκπαιδευτικών, οι Κάτω Χώρες θα μπορούσαν να βελτιώσουν τις συνθήκες εργασίας και την επαγγελματική εξέλιξη, μεταξύ άλλων μειώνοντας τη διοικητική επιβάρυνση για τους εκπαιδευτικούς και ενθαρρύνοντας πιο διαφοροποιημένες σταδιοδρομίες.
- (36) Οι Κάτω Χώρες αντιμετωπίζουν διαρθρωτικές προκλήσεις όσον αφορά την ανάπτυξη μιας επαρκώς ευρείας βάσης δεξιοτήτων στους τομείς STEM. Παρά το σημαντικό ποσοστό συμμετοχής στην επαγγελματική και την τριτοβάθμια εκπαίδευση, το ποσοστό αποφοίτων σε τομείς STEM και ΤΠΕ παραμένει συγκριτικά χαμηλό και στα δύο επίπεδα εκπαίδευσης, γεγονός που περιορίζει όλο και περισσότερο την παραγωγικότητα. Ως εκ τούτου, υπάρχουν επί του παρόντος ελλείψεις σε τεχνικά επαγγέλματα, ιδίως σε τομείς όπως οι κατασκευές, η ενέργεια και η μεταποίηση, οι οποίοι είναι ζωτικής σημασίας για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, και στους

οποίους η ζήτηση για εξειδικευμένες δεξιότητες εξακολουθεί να υπερβαίνει την προσφορά. Οι γυναίκες εξακολουθούν να υποεκπροσωπούνται σημαντικά στους τομείς STEM, ενώ οι μαθητές που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών είναι λιγότερο πιθανό να ακολουθήσουν σταδιοδρομίες στους τομείς STEM και παρουσιάζουν συχνότερα χαμηλές επιδόσεις σε βασικές δεξιότητες. Οι ανισότητες αυτές συνδέονται με έμφυλα στερεότυπα και ευρύτερες ανισότητες στην εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων των χασμάτων όσον αφορά τις επιδόσεις και την πρόσβαση σε ευκαιρίες για μειονεκτούσες ομάδες. Για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων απαιτούνται στοχευμένοι μηχανισμοί στήριξης και βελτιωμένη πρόσβαση σε επαγγελματικό προσανατολισμό ώστε να ενθαρρυνθεί η ευρύτερη συμμετοχή σε σταδιοδρομίες στους τομείς STEM. Η ενίσχυση της συμπεριληπτικότητας και της ελκυστικότητας αυτών των τομέων είναι απαραίτητη για να διευρυνθεί η δεξαμενή ταλέντων, να μειωθούν οι ελλείψεις δεξιοτήτων και να εξασφαλιστεί ότι οι Κάτω Χώρες μπορούν να ανταποκριθούν στις εξελισσόμενες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας.

- (37) Δεδομένης της στενής διασύνδεσης των οικονομιών των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και της συλλογικής συνεισφοράς τους στη λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, το 2026 το Συμβούλιο συνέστησε στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να λάβουν μέτρα, μεταξύ άλλων μέσω των οικείων ΣΑΑ, για να εφαρμόσουν τη σύσταση του 2026 σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Για τις Κάτω Χώρες, η σύσταση 1 συμβάλλει στην εφαρμογή της πρώτης, της δεύτερης, της τρίτης και της πέμπτης σύστασης για τη ζώνη του ευρώ, η σύσταση 2 συμβάλλει στην εφαρμογή της τέταρτης σύστασης για τη ζώνη του ευρώ, οι συστάσεις 3 και 4 συμβάλλουν στην εφαρμογή της έβδομης σύστασης για τη ζώνη του ευρώ και η σύσταση 5 συμβάλλει στην εφαρμογή της πέμπτης σύστασης για τη ζώνη του ευρώ.

ΣΥΝΙΣΤΑ στις Κάτω Χώρες να λάβουν μέτρα το 2026 και το 2027 προκειμένου:

1. Να τηρήσουν τους μέγιστους ρυθμούς αύξησης των καθαρών δαπανών που συνέστησε το Συμβούλιο στις [ημερομηνία]. Να ενισχύσουν τις αμυντικές δαπάνες και την ετοιμότητα, διασφαλίζοντας παράλληλα την αποδοτικότητα των δαπανών και προσαρμόζοντας σταδιακά τον προϋπολογισμό ώστε να διατηρηθεί διαρθρωτικά υψηλότερο επίπεδο αμυντικών δαπανών. Να διασφαλίσει ότι, αφενός, τυχόν μέτρα που λαμβάνονται για τον μετριασμό των επιπτώσεων της αύξησης των τιμών της ενέργειας είναι προσωρινά, στοχεύουν στην προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών ή στην κάλυψη των αναγκών των ενεργοβόρων επιχειρήσεων, διατηρούν τα κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας και, αφετέρου, το δημοσιονομικό τους κόστος είναι συμβατό με τις δεσμεύσεις βάσει του δημοσιονομικού πλαισίου της ΕΕ. Να εναρμονίσουν τη φορολόγηση των διαφόρων ειδών εισοδήματος από πλούτο, μεταξύ άλλων με σταδιακή κατάργηση της έκπτωσης φόρου για τους τόκους ενυπόθηκων δανείων. Να εγκρίνουν και να εφαρμόσουν μέτρα για να εξαλείψουν τα εμπόδια για την κατασκευή νέων κατοικιών με την απλούστευση των διαδικασιών σχεδιασμού και αδειοδότησης. Να στηρίζουν την ανάπτυξη του οικονομικά προσιτού ιδιωτικού τομέα ενοικίασης, μεταξύ άλλων με την αναπροσαρμογή των ρυθμιζόμενων ενοικίων. Να αντιμετωπίσουν την αναμενόμενη αύξηση των δαπανών μακροχρόνιας φροντίδας που σχετίζονται με τη γήρανση του πληθυσμού, βελτιώνοντας την οικονομική αποδοτικότητα του συστήματος.
2. Να διασφαλίσουν τη συνέχεια των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Να διατηρήσουν τον ρυθμό εφαρμογής των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής

αξιοποιώντας, όπου ενδείκνυται, την ανακατανομή προς στρατηγικές προτεραιότητες και δυνατότητες ευελιξίας στην ενδιάμεση επανεξέταση του πλαισίου της πολιτικής συνοχής.

3. Να ενισχύσουν την ένταση της ιδιωτικής και δημόσιας E&A παρέχοντας στοχευμένη στήριξη για επενδύσεις σε βασικές στρατηγικές τεχνολογίες και σε περιφερειακά οικοσυστήματα καινοτομίας. Να αντιμετωπίσουν το χρηματοδοτικό κενό για τις νεοφυείς και τις επεκτεινόμενες επιχειρήσεις, μεταξύ άλλων παρέχοντας κίνητρα για την προσέλκυση θεσμικών επενδυτών. Να στηρίζουν τις ΜΜΕ ώστε να καινοτομούν και να υιοθετούν νέες τεχνολογίες, μεταξύ άλλων μέσω άμεσων επιχορηγήσεων και φορολογικών κινήτρων.
4. Να μειώσουν τη συνολική εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα επιταχύνοντας την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, ιδίως στα κτίρια. Να μειώσουν τη συμφόρηση του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας αυξάνοντας τη δυναμικότητα του δικτύου μεταφοράς και διανομής, εφαρμόζοντας λύσεις ευελιξίας, μεγιστοποιώντας το διαζωνικό εμπόριο και απλουστεύοντας ακόμη περισσότερο τις διαδικασίες έκδοσης αδειών. Να εφαρμόσουν διαρθρωτικά μέτρα με σκοπό την αποτελεσματική αντιμετώπιση της υπέρμετρης εναπόθεσης αζώτου και της υποβάθμισης της ποιότητας των υδάτων, με ιδιαίτερη προσοχή στη βιώσιμη γεωργία.
5. Να εγκρίνουν και να εφαρμόσουν μέτρα με σκοπό τη μείωση των κινήτρων για τη χρήση συμβάσεων ευέλικτης ή προσωρινής απασχόλησης. Να αντιμετωπίσουν τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων, μεταξύ άλλων αξιοποιώντας το υποχρησιμοποιούμενο εργατικό δυναμικό και αυξάνοντας τη στόχευση των μέτρων αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης. Να προωθήσουν την ανακατανομή του εργατικού δυναμικού σε τομείς υψηλής παραγωγικότητας και τομείς που σχετίζονται με κοινωνικές προκλήσεις, βελτιώνοντας παράλληλα τις συνθήκες εργασίας και διαβίωσης για τους μετακινούμενους και διακινούμενους εργαζομένους. Να βελτιώσουν τις βασικές δεξιότητες των μαθητών, μεταξύ άλλων καθιστώντας ελκυστικότερο το επάγγελμα του εκπαιδευτικού και παρέχοντας εξατομικευμένη στήριξη σε μειονεκτούντα σχολεία. Να τονώσουν τη συμμετοχή σε προγράμματα STEM.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος*